

Datum: 2025-04-09

Diarienummer: KFN 2025/0050

Bildningsförvaltningen

Förutsättningar och behov av serviceutrymmen på Danderyds gymnasiums IP

Innehåll

Sammanfattning	3
Danderyds gymnasiums IP –ett centrum för aktivitet och rörelse	4
<i>Skolverksamhet</i>	<i>4</i>
<i>Föreningar</i>	<i>4</i>
<i>Spontanidrott.....</i>	<i>5</i>
<i>Publika evenemang.....</i>	<i>5</i>
Danderyds gymnasiums IP –ett idrottsområde för utveckling	8
<i>Förutsättningar enligt detaljplan</i>	<i>8</i>
<i>Förutsättningar och behov friidrott</i>	<i>9</i>
<i>Förutsättningar och behov fotboll.....</i>	<i>10</i>
<i>Förutsättningar och behov utrymmen för allmänhet och publik.....</i>	<i>12</i>
<i>Förutsättningar och behov serviceutrymmen för drift/underhåll</i>	<i>13</i>
Vision -ett framtida Campus Idrott	15
Exempel -liknande projekt.....	16
Lidingövallen	16
Österåkers friidrottsarena	17
Midgårdsvallen, Sigtuna	18
Fristående servicebyggnad med separat läktare	19
Områdesplan för idrottsplatsen	21

Sammanfattning

Utredningen kan se att det finns såväl förutsättningar som behov av att uppföra en servicebyggnad på Danderyds gymnasiums idrottsplats.

Området kring Danderyds gymnasium är ett väletablerat idrottsområde där många idrotter och utövare möts. I gällande översiktsplan görs bedömningen att området bör utvecklas som ett idrotts- och fritidsområde.

Platsen är centralt belägen i direkt anslutning till Danderyds gymnasium vilket möjliggör ett kostnadseffektivt nyttjande av anläggning och dess faciliteter vilket lämpar sig väl för fortsatt utveckling mot en evenemangsarena. Idrottsplatsen är viktig för Danderyds gymnasium och bidrar till skolans förutsättningar att bedriva Nationell idrottsutbildning (NIU).

Frågan om att utveckla idrottsområdet, då särskilt avseende servicebyggnad samt tillgänglighet har genom åren varit föremål för återkommande debatt och motioner.

Enligt gällande detaljplan utgörs området närmast friidrottsarena, fotbollsplaner och tennisbanor av prickmark. Bygglov för en eventuell servicebyggnad kan därmed inte med självklarhet beviljas utan blir avhängig byggnadsnämndens bedömning om åtgärden betraktas vara av allmänt intresse.

Ytorna i anslutning till friidrottsarena och fotbollsplaner är begränsade, vilket innebär att en servicebyggnad med integrerad läktare eventuellt kan bli svår att realisera.

På området finns idag en modulbyggnad som är uppförd samt bekostad av IFK Stocksund. Byggnaden saknar bygglov då den inte uppfyller krav på tillgänglighet. Detta betyder att såväl friidrottens som fotbollens framtida behov av utrymmen för såväl utövare som publik behöver tas i beaktande. Detta inkluderar även väderskyddade läktarplatser.

En framtida utveckling av idrottsplatsen bör ske med prioritering på tillgänglighet samt servicefunktioner som ger goda förutsättningar för såväl utövare som tillfälliga besökare. Idrottsutövande barn och unga bör kunna invänta sin träning i en trygg inomhusmiljö med möjlighet att inta mellanmål och kunna göra läxor. Utrymmen för driftpersonal och maskinpark kan stötta och bidra positivt till Danderyds gymnasiums idrottsprofilering.

Danderyds gymnasiums IP –ett centrum för aktivitet och rörelse

Idrottsutövare och olika verksamheter är aktiva inom området. Högt nyttjande dag och kväll året runt av skolverksamhet med idrottsinriktning, organiserade föreningsaktiviteter, spontanidrott och publika evenemang. Nedan följer en översiktlig nulägesbild av de aktörer som nyttjar anläggningen samt de anläggningar som finns inom området och i synnerhet på idrottsplatsen.

Skolverksamhet

Idrottsplatsen är av stor betydelse för Danderyds Gymnasium (Dagy) som med 1418 inskrivna elever vårterminen 2025 nyttjar området för sin ordinarie idrottsundervisning. Daggy erbjuder även Nationell idrottsutbildning (NIU) inom idrotterna fotboll, padel och truppergymnastik med 95 inskrivna elever. NIU är en nationellt godkänd utbildning för elitsatsande ungdomar. Till detta erbjuder skolan Lokal idrottsutbildning (LIU) inom ishockey där elva elever är inskrivna. LIU är en lokal idrottsutbildning för de ungdomar som inte nödvändigtvis satsar på en elitkarriär, men ändå vill ägna sig åt sin idrott under skoltid.

Idrottsplatsen nyttjas även av British International School of Stockholm (BISS) som har skollokaler intill Daggy. BISS är en internationell skola som följer brittisk läroplan. Skolan har totalt cirka 100 elever fördelade på två skolenheter i Danderyd.

Föreningar

I området runt Danderyds gymnasium finns ett flertal idrottsföreningar med många olika idrotter representerade. En sammanställning av antalet aktiva inom respektive förening framgår av tabellen nedan. Som aktiv medlem räknas medlemmar 7 - 25 år i idrottsförening med aktivitetsstöd samt minst fem aktivitetstillfällen per år. Tillkommer övriga aktiva seniorer och veteraner för vilka förvaltningen inte inhämtar uppgifter.

Förening	Huvudsaklig nyttjad lokal/anläggning	Antal aktiva medlemmar 7 - 25 år, 2025
Danderyds Tennisklubb	Egen tennisanläggning	450
Enebybergsgymnasieterna	Idrottshall, Danderyds gymnasium	900
IFK Stocksund Fotboll	Natur- och konstgräsplaner	500
Danderyds SK Fotboll	Samägd fotbollshall	450
Enebybergs IF Fotboll	Samägd fotbollshall	450
Danderyd Basket	Idrottshall, Danderyds gymnasium	300

Danderyds SK Friidrott	Friidrottsarena	200
Danderyd FC Innebandy	Idrottshall i Danderyds gymnasium	180
Danderyd Volleyboll	Idrottshall i Danderyds gymnasium	70
Danderyds Curling	Egen curlinganläggning	0

Spontanidrott

Området runt Danderyds gymnasium och själva idrottsplatsen lockar även besökare utanför den organiserade idrotten. Bokningar sker av såväl privatpersoner som företag både inomhus samt utomhus på idrottsplatsen.

Tillgång till ytor för spontanidrott är viktiga när det gäller att främja folkhälsa. Det är därför angeläget att kommunens idrottsanläggningar finns till för alla och kan tillgodose olika behov i syfte att få fler invånare i rörelse. Friidrottsarenan och konstgräsplanen är öppna och kan nyttjas spontant när dessa inte är bokade. På idrottsplatsen finns goda förutsättningar med banor för både basket och padel som är öppna för allmänheten utan tidsbokning. Gällande utebanorna för tennis på idrottsplatsen finns enligt beslut i kultur- och fritidsnämnden 19 mars 2024 ett samarbetsavtal med Danderyds tennisklubb avseende driften av banorna. Avtalet innebär att klubben upprätthåller funktionerna i banorna och hyr ut banorna till allmänheten enligt en timtaxa som fastställs i kultur- och fritidsnämnden.

Publika evenemang

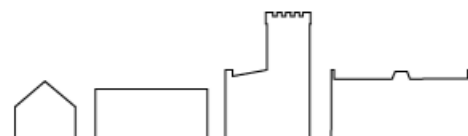
Ett flertal större evenemang äger årligen rum på idrottsplatsen och lockar ett stort antal idrottsutövare samt en större publik. Evenemangen är såväl lokala som nationella och omfattar bland annat skoltävlingar, friidrottstävlingar och fotbollsmatcher upp till division 1. Under 2024 var det cirka 15 - 20 större publika evenemang på idrottsplatsen.

Danderyds-OS

Första helgen i september anordnar Danderyds SK Friidrott Danderyds-OS för elever i årskurserna 2 till 6. Tävlingsarna har lång tradition och har arrangerats sedan 1972. Eleverna tävlar både individuellt och för sin skola i grenarna löpning, hopp, kast och stafett. Evenemanget lockar många deltagare och stor publik samt volontärer och funktionärer. Vid tävlingarna 2024 var det 393 elever som deltog och enligt uppgift från arrangören lockade tävlingarna mellan 1000 och 1500 åskådare.

Danderydsspelen

Danderydsspelen (tidigare Danderyds Ungdomsspel) har arrangerats sedan 1999 av Danderyds SK Friidrott och är en nationell friidrottstävling som är World Athletic-certifierad. Tävlingen lockar atleter från andra distrikt och är öppen för aktiva från åtta år och upp. Tävlingen sker i grenarna längdhopp, höjdhopp, stav, spjut, kulstötning, häck och löpning. Det är ett

stort arrangemang och lockar enligt arrangören upp till 2000 besökare årligen. År 2024 var 666 anmälda att delta i tävlingen.

Skolmästerskapen

Skolmästerskapen för anpassad grundskola har sedan 2015 arrangerats av Danderyds kommun. Tävlingen arrangeras i maj varje år och erbjuder elever från anpassad grundskola i årskurs fyra till sista året på gymnasiet i Danderyd samt närliggande kommuner att delta. Grenar eleverna erbjuds tävla i är löpning, kulstötning för gående, kast med sandpåse eller lättkula/boll för rullstolsburen samt längdhopp. År 2024 var 237 elever anmälda.

Fotbollsmatcher division 1

IFK Stocksund spelar i division 1 och har under en säsong, mars till november, cirka 16 hemmamatcher som besöks av mellan 300 och 500 åskådare per match. Även matcher i Svenska Cupen har spelats på Danderyds gymnasiums IP.

S:t Eriks-Cupen-Stockholm

Cupen är Stockholms Fotbollförbunds stora ungdomsturnering. Tävlingen äger rum årligen med start i april och omfattar seriespel under vår och höst för flickor och pojkar 13 till 19 år. För ålderskategorin 8 till 12 år spelas serielösa matcher. På Danderyds Gymnasium IP spelas S:t Eriks-Cupen i åldern 13 – 19 år med cirka 10 till 15 matcher per helg. Det kan även förekomma matcher på vardagarna.

Anläggningar

Inom området runt Danderyds gymnasium finns ett flertal anläggningar för idrottsändamål. I anslutningen till gymnasiet finns bland annat en friidrottsarena, fotbollsplaner, tennisanläggning, curlinghall samt ytor för spontanidrott.

Friidrottsarena

För friidrotten finns sex rundbanor 400 meter samt åtta rakbanor 110 meter, längdhopp med två gropar samt höjdhopp med två bäddar. Möjlighet finns även för stavhopp, tävlingsbädd för kula samt en grusbädd för kastspjut. Faciliteterna nyttjas av friidrottsföreningen och övriga föreningar för diverse tester med mera. Löpargrupper samt allmänhet har även tillgång. I dagsläget saknas möjligheter för friidrotten att utöva diskus och slägga där kastbur saknas.

Fotbollsplaner

På idrottsplatsen finns två 11-spelsplaner varav en naturgräsplan och en under 2024 nyinstallerad konstgräsplan. De båda planerna ägs och förvaltas av Danderyds kommun. Under skoltid nyttjas planerna av gymnasiet dels i den ordinarie idrottsundervisningen dels inom den nationella idrottsutbildningen.

Spontanidrottsytor

I anslutning till idrottsplatsen finns även två padelbanor, en streetplan för basket i fullstora mått samt två tennisbanor som samnyttjas av Dagv, Danderyds tennisklubb (DTK) samt allmänheten.

Fotbollshall

Inom området finns en fotbollshall som ägs och drivs gemensamt av föreningarna Danderyds SK Fotboll och Enebybergs IF Fotboll genom Danderyds fotbollshall AB. Hallen har permanent bygglov från oktober 2014. Kultur- och fritidsnämnden beviljade 2017 ett engångsbidrag till Danderyds fotbollshall AB om 475 tusen kronor för att säkra hallen mot skadegörelse samt garantera ägande föreningars ungdomar möjlighet till vinterträning. Vid denna tidpunkt ingick även FC Djursholm och Stocksunds IF som ägare till fotbollshallen.

Idrottshallar

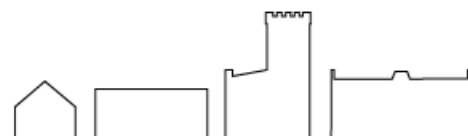
I Danderyds gymnasium finns två idrottshallar varav en fullstor sporthall 40 x 20 meter och en gymnastiksal 24 x 12,5 meter. På dagtid nyttjas dessa av skolan och på fritiden av föreningsliv och privatpersoner.

Tennishall

Inom området äger och driver Danderyds Tennisklubb en anläggning med sex inomhusbanor och två utomhusbanor samt en padelhall med två banor.

Curlinghall

I anslutningen till Danderyds tennishall finns en curlinghall med åtta banor som ägs och drivs av Danderyds curling.

Danderyds gymnasiums IP –ett idrottsområde för utveckling

I gällande översiktsplan för Danderyds kommun, antagen 11 maj 2022, pekas Danderyds gymnasium med omgivning ut som ett utvecklingsområde med utvecklingspotential. Vidare anges att området bör utvecklas som ett utbildningsområde men även som ett idrotts- och fritidsområde och samtidigt värna om angränsande grönområden.

Området ligger beläget i nära anslutning till kollektivtrafik, välordnade gång- och cykelbanor samt goda möjligheter för tillfart med bil. Detta sammantaget bidrar till goda förutsättningar för en fortsatt utveckling av idrottsplatsen.

Flera föreningar erbjuder inom området och på idrottsplatsen ambitiösa elitverksamheter såväl som breddverksamheter.

Kultur- och fritidsnämnden gav bildningsförvaltningen i uppdrag 28 januari 2025 att utreda förutsättningarna och behoven rörande serviceutrymmen på Danderyds gymnasiums IP som huvudsakligen, men inte uteslutande, nyttjas av DSK Friidrott.

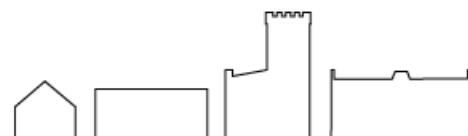
I kultur- och fritidsnämndens lokalbehovsanalys 2024 framgår att det på Danderyds gymnasiums idrottsplats finns behov av servicelokaler med omklädningsrum, förråd, café för uteidrotten kombinerat med läktare. Konstateras vidare att detta skulle förbättra förutsättningarna och öppna för möjligheten att skapa större idrottsevenemang.

Frågeställningen är inte ny. Kultur- och fritidsnämnden konstaterade redan i budget 2016 med plan 2017 - 2018 att behov finns att klargöra förutsättningarna för idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium och man inväntade därmed nytt planuppdrag för området. Konstaterades att idrottsplatsen saknar servicebyggnad och förråd med mera.

Förutsättningar enligt detaljplan

För idrottsplatsen gäller stadsplanen S383 från 1976/77 som inom fastigheten Gymnasiet 1 tillåter byggnation i upp till två våningar för allmänt ändamål inom de ytor som inte utgörs av prickmark. Området där idrottsplatsen, fotbollsplan och tennisbanor med flera söder om gymnasiet är placerade omfattas av prickmark, det vill säga mark som inte får bebyggas. Detta betyder att bygglov för uppförande av en servicebyggnad inte med självklarhet kan beviljas utan blir avhängigt byggnadsnämndens bedömning om åtgärden betraktas vara av allmänt intresse.

Kommunstyrelsen konstaterade redan 29 maj 2017 att det finns behov av att utreda området runt Danderyds gymnasium och gav byggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett förslag till program i enlighet med det start-PM som presenterades. Programarbetet skulle bland annat

identifiera befintliga idrottsverksamheter, deras framtida behov av eventuell utveckling samt möjligheterna att komplettera med ytterligare plats för idrotts- och fritidsaktiviteter. Först när ett planprogram finns godkänt, kan detaljplanearbetet starta.

Kommunstyrelsen återkallade 5 december 2023 uppdrag avseende planprogrammet. Bedömdes att uppdraget var inaktuellt då det delvis ersatts av andra processer samt var otydligt till omfattning och avgränsning. Angavs att de underliggande behoven som kan vara såväl behovsstyrda som visionsstyrda lämpligen utreds i ett skede före ett uppdrag om planarbete. I kommunledningskontorets utredning framkom att det inte framhållits behov av nya kommunala idrottsanläggningar i en omfattning som skulle föranleda behov av en ny detaljplan.

Idrottsplatsen nyttjas främst av de två utomhusidrotterna friidrott och fotboll. Därmed kommer utredningen fortsättningsvis att belysa rådande förutsättningar och behov för dessa idrotter.

Förutsättningar och behov friidrott

I ett ordförandeinitiativ i kultur- och fritidsnämnden daterad 25 november 2024 konstateras att DSK Friidrott saknar egna toaletter och rinnande vatten till de aktiva samt att de toaletter som finns uppe vid Danderyds gymnasium är låsta och att det är långt att gå dit från klubbens träning. För att kunna erbjuda barn och ungdomar goda förutsättningar för träning och tävling behövs en servicebyggnad där de kan inta mellanmål, nyttja toalett samt värma sig mellan passen.

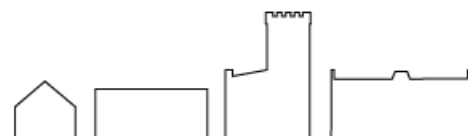
Nedan ges en översiktlig bild av nuläge samt bildningsförvaltningens bedömning av befintliga och framtida behov för friidrottsverksamhet på idrottsplatsen.

Nuläge

På idrottsplatsen kan flera, men inte alla grenar som tillhör friidrotten utövas av såväl juniorer som seniorer. Det är kultur och fritid som ansvarar för och genomför investeringsåtgärder samt sköter drift och underhåll med egen personal.

I sin verksamhetsberättelse för 2024 redovisar DSK friidrott att man har 266 medlemmar. Av dessa är 200 bidragsberättigade medlemmar i åldrarna 7 – 25 år. Under år 2024 genomförde föreningen 494 aktivitetstillfällen med totalt 6 342 deltagartillfällen.

Bokningsgraden på friidrottsarenan för friidrotten är 24 procent. Bokningsgraden avser år 2024 vecka 39 och har som grund beräknad föreningstid måndag till fredag klockan 16:00 – 22:00, lördag klockan 09:00 – 18:00 och söndag 09:00 – 20:00. Det innebär totalt 50 timmar bokningsbar tid per vecka.

Det är huvudsakligen DSK Friidrott som bedriver träningsverksamhet för alla åldrar samt flertalet stora tävlingar främst lokalt men även för tillresta atleter. Friidrotten har en friidrottsskola som årligen arrangerar ett dagläger för barn på idrottsplatsen.

I Danderyds gymnasium finns totalt åtta omklädningsrum med toaletter varav två utvändiga som föreningsverksamheten har tillgång till. Faciliteterna samnyttjas med skolan. I lokalerna finns även tillgång till toalett som är handikappanpassad. De invändiga omklädningsrummen nyttjas främst av inomhusidrotterna men vid behov kan man göra vissa omfördelningar av utrymmena.

Kultur och fritid har ingått avtal med Sollentuna kommun för nyttjande av den regionala friidrottshallen på Sollentunavallen. Kultur- och fritidsnämnden beslutade 6 november 2018 att ge föreningen DSK Friidrott en subvention i form av ett årligt bidrag om 80 tusen kronor för att föreningen ska kunna finansiera sina träningstider i hallen under inomhussäsongen. Träning i den specifika friidrottshallen möjliggör bland annat att föreningen kan erbjuda sina deltagare att under vintern fortsatt träna och utveckla löpteknik, kast med mera.

Befintliga och framtida behov

I ordförandeinitiativ i kultur- och fritidsnämnden daterad 25 november 2024 konstateras att DSK Friidrott har behov av servicebyggnad med vatten och avlopp samt två till fyra toaletter, två omklädningsrum, enklare kök för servering inomhus och utomhus över disk. Faciliteter för hantering av livsmedel med kyl och frys samt mindre spis och mikrovågsugn. Behov finns även av föreningslokal med mötesrum.

Förutom tillgång till servicebyggnad kan förutsättningarna för friidrotten förbättras genom att iordningställa kastbur för diskus och slägga. Dessa två grenar kan i dagsläget inte utövas på idrottsplatsen.

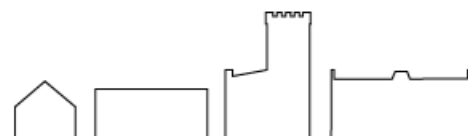
Belysning finns och är god på arenan men visst kablage för elektronisk tidtagning saknas.

Förutsättningar och behov fotboll

Nedan ges en översiktlig bild av nuläge samt bildningsförvaltningens bedömning av befintliga och framtida behov för fotbollsverksamhet på idrottsplatsen.

Nuläge

På idrottsplatsen finns en 11-spelplan med naturgräs samt en 11-spelplan med en under 2024 nylagd konstgräsplan med infill av sand och korkgranulat. Det är kultur och fritid som ansvarar för och genomför investeringsåtgärder samt sköter drift och underhåll med egen personal. Gräsplan samt konstgräsplan är i gott skick och klarar kraven för division 1 fotboll enligt Svenska Fotbollförbundet.

Den 11-spelplan med konstgräs som finns på idrottsplatsen anlades ursprungligen av föreningen IFK Stocksund. Kommunen köpte 1 april 2023 samtliga fotbollsföreningars konstgräsplaner. Det avtal som låg till grund för överenskommelsen inkluderade en paragraf, den så kallade "Hemmaplansmodellen", vilken innebär att respektive förening har förstahandsrätten till de A-tider som föreningen avser att använda. Denna förhandsrätt gäller under 7 år fram till och med 30 mars 2030. På idrottsplatsens konstgräsplan är det således IFK Stocksund som har förstahandsrätt till A-tider. "Hemmaplansmodellen" gör att kultur och fritid inte i dagsläget kan styra fördelningen av tider.

Föreningen IFK Stocksund har på området uppfört och bekostat en tillfällig modulbyggnad med omklädningsrum, tränarkontor, cafeteria med flera. Byggnaden uppfördes med tidsbegränsat bygglov om 5 år som beviljades 22 februari 2017. Bygglovet löpte ut 22 februari 2022. En förlängning har inte kunnat beviljats då det interimistiska slutbeskedet ställde krav på tillgänglighetsanpassning med hiss till cafeterian på övre plan. Någon sådan anpassning har ej skett. Föreningen erhåller ett årligt driftbidrag som uppgår till 238 tusen kronor för år 2025. Byggnadens faciliteter såsom toalett används även av andra föreningar samt besökare vid evenemang på idrottsplatsen.

Utanför den ordinarie skolidrotten använder Danderyds gymnasium (Dagy) fotbollsplanerna även för sin NIU utbildning. Utbildningen ges med tydlig elitidrottskaraktär och följer Svenska Fotbollförbundets studieplan för fotboll i gymnasieskolan. Utbildningen kräver goda träningsförutsättningar och Daggy framhåller att idrottsplatsen ligger inom skolområdet med naturgräs under vår och höst samt konstgräs på vintertid. För sitt nyttjande av utomhusanläggningarna betalar Daggy en årlig avgift till kultur och fritid. För år 2025 uppgår denna till 120 tusen kronor. Daggy disponerar anläggningarna under skoltid 08:00 till 16:00 med undantag för schemalagt underhåll. Då NIU utbildning innebär tillkommande kostnader för undervisning erhåller Daggy via skolpengen en kompensatorisk ersättning om cirka 20 tusen kronor per elev och år.

I sin rapportering avseende aktiva medlemmar redovisar IFK Stocksund att man har 563 bidragsberättigade medlemmar i åldrarna 7 - 25 år. Under år 2024 genomförde föreningen 2 452 aktivitetstillfällen med totalt 57 220 deltagartillfällen. För fotbollen totalt redovisar de fem fotbollsföreningarna cirka 2 300 bidragsberättigade medlemmar och cirka 12 400 aktivitetstillfällen per år.

Bokningsgrad under föreningsstid är 73 procent för konstgräsplanen och 90 procent för naturgräsplanen. Bokningsgraden avser 2024 vecka 37 och har som grund beräknad föreningsstid måndag till fredag klockan 16:00 – 22:00, lördag klockan 09:00 – 18:00 och söndag 09:00 – 20:00. Det innebär totalt 50 timmar bokningsbar tid per vecka. På naturgräsen är maxtiden för nyttjande 20 timmar per vecka. Ett högre nyttjande innebär för stort slitage.

Befintliga och framtida behov

Den befintliga modulbyggnaden som IFK Stocksund uppfört inrymmer, om än i begränsad omfattning, de flesta nödvändiga faciliteter ur ett förenings- och besökarperspektiv. Den bristande tillgängligheten tillsammans med avsaknad av bygglov gör dock att det även för fotbollen finns behov av lösning gällande servicebyggnad.

IFK Stocksund spelar våren 2025 i division 1, Stocksunds IF division 6, Danderyds SK i division 4, Enebybergs IF i division 5 och FC Djursholm division 4. Svenska Fotbollförbundet har fastställda arenakrav för division 1 gällande säkerhet, anläggning och arrangemang. Dessa krav bifogas i bilaga. Danderyds kommun har inte fullt ut anpassat sig till ställda krav, men fått dispens bland annat gällande antal toaletter, separata entréer för hemma och borta supportrar samt separata serveringsmöjligheter för hemma och borta supportrar.

Förutsättningar och behov utrymmen för allmänhet och publik

Kultur- och fritidsnämnden har yttrat sig 11 juni 2024 angående motion till kommunfullmäktige om att omgående starta projektering för en tillgänglighetsanpassad läktarsektion innefattande läktare mot både fotbollsplanen och friidrottsarenan. Motionen föreslog att läktarsektionen bör innehålla utrymmen för omklädning, toalettutrymmen samt sociala utrymmen inklusive café och nödvändiga utrymmen för teknik och underhåll. I yttrandet föreslog bildningsförvaltningen att frågan hanteras i kultur- och fritidsnämndens lokalbehovsanalys för att hänsyn ska tas till nämndens samlade lokalbehov.

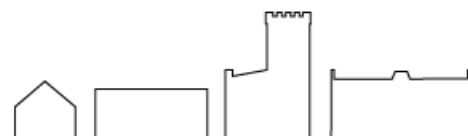
Nedan ges en översiktlig bild av nuläge samt bildningsförvaltningens bedömning av befintliga och framtida behov av utrymmen för allmänhet och publik på idrottsplatsen.

Nuläge

Anläggningen har en tillgänglighetsanpassad ramp vid publikentrén som uppfördes under 2021. Tillgängligheten har också främjats genom asfaltering utmed läktaren bort mot friidrottens cafévagn.

Utmed långsida av naturgräsplanen finns en mobil ståplatsläktare med plats för cirka 350 personer. Läktaren köptes 2022 av kommunen för 125 tusen kronor från IFK Stocksund. Det finns även möjlighet att stå utmed staketet som omgärdar friidrottsbanorna. Vid evenemang kan man ta emot upp till 1000 besökare. Antalet besökare bestäms i samråd med arrangör, räddningstjänst och polis. Utmed långsidan av konstgräsplanen finns en läktare i trä med sittplats för cirka 200 personer. Säkerheten kring denna är oklar med avsaknad av gradänger och lutning på trappor.

Det finns två toaletter i uteomklädningsrummen i Danderyds gymnasium. Dessa är belägna cirka 150 meter från idrottsplatsen. Skyltningen är dock bristfällig vilket kan göra det svårt att hitta för den som inte känner till anläggningen. Toaletterna är tillgängliga via tagg och kod

som de aktiva i föreningarna kan kvittera ut via bildningsförvaltningen. Det finns även möjlighet att ställa upp toaletterna bestämda dagar och tider. I de modulbyggnader som uppförts av IFK Stocksund finns en tillgänglighetsanpassad toalett (RWC). Kultur och fritid har bekostat flytt av ett luftaggregat som var placerad i toalettutrymmet i utbyte mot att IFK Stocksund håller toaletten öppen dagligen 08:00-20:00 för allmänheten.

IFK Stocksund driver caféverksamhet i sin modulbyggnad. Cafeterian håller öppet måndag till fredag cirka 09:00 till 18:00 samt helger anpassat efter verksamheten på planerna. Den nyttjas även under skoltid av elever från Danderyds gymnasium. Enligt uppgift är det mellan 800 och 1 500 besök per vecka. Cafeterian ligger en våning upp och nås via en utvändigt och brant trärappa. Avsaknaden av hiss gör att modulbyggnaden inte kan beviljas bygglov ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Befintliga och framtida behov

Kultur- och fritidsnämnden konstaterade 30 september 2024 i remissyttrande att idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium klarar Svenska Fotbollförbundets arenakrav för division 1. På området finns toaletter för publik och utövare. Det finns åskådarplatser för personer med funktionsnedsättning och ledsagare, samt ramp för att kunna ta sig till gräsplan i rullstol. Det finns toalett för funktionshindrade.

Utredningen kan dock se att idrottsplatsen har vissa brister.

I dagsläget finns en mobil ståplatsläktare i aluminium med plats för cirka 350 personer. Läktaren saknar tak och det finns ett önskemål om att kunna stå och sitta väderskyddat vid olika typer av evenemang. Publika utrymmen som är anpassade till äldre och funktionshindrade blir allt viktigare då andelen äldre i befolkningen ökar.

Tillgängligheten skulle kunna förbättras gällande anslutningar inom området och från parkeringen. Ett sådant exempel är avsaknaden av en tydlig huvudentré till idrottsplatsen. Besökare skulle främjas av en gemensam entré för vidare access till såväl friidrottsarena med naturgräs som konstgräsplan, planer för padel och basket. Detta är särskilt viktigt för personer med funktionsnedsättningar men även av vikt för barn och unga samt sällanbesökare. En tydlig entré skapar trygghet.

Förutsättningar och behov serviceutrymmen för drift/underhåll

Nedan ges en översiktlig bild av nuläge samt bildningsförvaltningens bedömning av befintliga och framtida behov av utrymmen avseende drift och underhåll av idrottsplatsen.

Nuläge

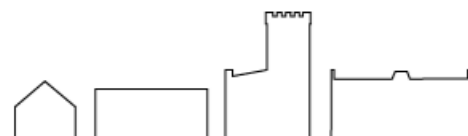
På idrottsplatsen finns ett mindre garage som driftorganisationen delar med friidrotten. Detta är inte optimalt för någon part då saker försvinner och inventarier blandas ihop.

För driftorganisationen saknas personalutrymmen som omklädningsrum, WC, lunchrum, kontorsarbetsplats. I dagsläget utgår driftpersonalen från både Danderydsvallen IP och Enebybergs IP.

Skötselmaskiner framförs på gång- och cykelvägar till och från Danderyds gymnasiums IP.

Befintliga och framtida behov

För driftorganisationen behövs garage med driftutrymme för maskiner, verktyg och inventarier och för personalen ett driftkontor med lunchutrymme och kontorsarbetsplats. Detta för att säkerställa en god och effektiv drift av anläggningen.

Vision -ett framtida Campus Idrott

Sveriges kommuner och regioner (SKR) konstaterar i "Idrottspolitiskt positionspapper" antaget 21 april 2023 att det finns ett grundläggande intresse av att idrotten utvecklas då den bidrar med såväl positiva värden som samhällsvinster inom många områden. Kommuner och regioner utgör tillsammans svensk idrotts största finansiärer. Det är på den lokala nivån som idrotten utövas och de lokala förutsättningarna är avgörande för om idrotten blir den kraft den har potential att vara.

Idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium bör även fortsättningsvis vara ett centrum för barn och ungas idrottsutövande såväl organiserat via skola och föreningsliv som oorganiserat med möjlighet till spontanidrottande. Dagens förutsättningar rent sportsligt håller en god kvalitet när det gäller att främja såväl den prioriterade breddverksamheten, men även att skapa möjligheter för en begynnande elitsatsning. Den framtida ambitionen innebär därmed att dessa faciliteter inte på ett betydande sätt behöver vidareutvecklas. Här bör kommunen och föreningslivet för största effektivitet samverka över kommungränserna gällande regionala anläggningar samt elitsatsning inom föreningslivet.

En framtida utveckling av idrottsplatsen avser huvudsakligen den kringsservice som idrottsutövare, besökande allmänhet eller arrangör kan förvänta sig. De flesta servicefaciliteter finns idag men är inte fullt ändamålsenliga. Idrottsplatsen kan upplevas som svårnavigerad där omklädningsrum och toaletter delvis finns i Danderyds gymnasiums lokaler men även i IFK Stocksunds modulbyggnad. På idrottsplatsen finns många små byggnader av varierande kvalitet och standard som ger ett rörigt intryck. Utvecklingen bör gå mot en ändamålsenlig idrottsanläggning som även kan fungera som gemensam evenemangsarena för kommunens idrotter.

Tänkta funktioner ska bidra till att idrottsplatsen uppfyller dagens krav på tillgänglighet. Det ska vara lätt att orientera sig samt möjligt att förflytta sig med hjälpmedel eller barnvagn. För åskådare och medföljande familjer till idrottsutövare bör det finnas vindskyddade sittplatser och toalettutrymmen. Idrottsutövande barn och ungdomar bör kunna invänta sin träning i en trygg inomhusmiljö med möjlighet att inta mellanmål och kunna göra läxor. Utrymmen för driftpersonal och maskinpark skulle ytterligare kunna stötta och bidra positivt till Danderyds gymnasiums idrottsprofilering.

Exempel -liknande projekt

För att exemplifiera hur en utveckling av idrottsplatsen med ny servicebyggnad eventuellt med integrerad läktare skulle kunna se ut har några exempel hämtats från kommuner i Stockholms län. De kostnader som redovisas nedan ska endast ses som en indikation för en möjlig investeringskostnad. Hänsyn har inte tagits till detaljplan, möjlig placering, markbeskaffenheter samt eventuella behov av rivning och deponi med flera. För detta krävs beslut om förstudie. Uppräkningar till 2025 års prisnivå är en mycket grov uppskattning och baseras på entreprenadindex för några huvudsakliga ingående kategorier.

Lidingövallen

Lidingövallen är huvudarena för sommaridrotten. Den integrerade läktaren med servicebyggnad inhyser kansli med kontor, konferensrum, lounge, tränarrum, café, omklädningsrum, domarrum, sekretariat samt tvättstuga. Det finns cirka 1000 åskådarplatser utvändigt, inga åskådarplatser inne. Man kan dock sitta i cafédelen.

Byggnaden uppfördes av IFK Lidingö fotboll och färdigställdes 2013. Byggtiden var cirka 1,5 år och kostnaden cirka 25 miljoner kronor. Byggarean är cirka 800 kvadratmeter och den invändiga ytan cirka 550 kvadratmeter. Byggnaden har i stort uppfyllt förväntningar på funktion.

Uppräkning med entreprenadindex till nivå 2025 skulle innebära en uppskattad kostnad för byggnationen om cirka 43 miljoner kronor.

Österåkers friidrottsarena

Österåkers friidrottsarena är en modern anläggning som håller SM-standard i enlighet med Svenska Friidrottsförbundets riktlinjer. Här kan alla grenar som tillhör friidrott utövas -höjd-hopp, längdhopp, stavhopp, diskus, spjut, kula, slägga och löpning i alla former. Anläggningen har åtta löparbanor med modern syntetisk beläggning.

Gräsplanen i mitten är naturgräs och används primärt av friidrotten. Läktaren rymmer drygt 600 sittande och i byggnaden under sittplatserna finns fyra omklädningsrum, förråd, mötesrum och en kafeteria. Det finns inga invändiga åskådarplatser. Begränsat med sittplatser finns dock i kafeterian.

Byggnaden uppfördes av det kommunala fastighetsbolaget Armada och färdigställdes oktober 2018. Byggtiden var cirka två år och kostnaden för hela projektet uppgick till 121 miljoner kronor varav läktarbyggnad, måltorn och förråd cirka 27 miljoner kronor. Projektet brottades med mycket dåliga markförhållanden och hela ytan behövdes förstärkas. Detta påverkade kostnadsbilden. Huvudläktaren har en bruttototalarea (BTA) om 751 kvadratmeter, förrådsbyggnad 163 kvadratmeter och måldomartorn 18 kvadratmeter. Byggnaden har i stort uppfyllt förväntningar på funktion, men det hade varit önskvärt att varje omklädningsrum hade eget duschrum och inte som nu att två omklädningsrum delar på ett duschutrymme.

Uppräkning med entreprenadindex till nivå 2025 skulle innebära en uppskattad kostnad för läktarbyggnad, måltorn och förråd om cirka 38 miljoner kronor.

Midgårdsvallen, Sigtuna

Huvudarenan har en läktare med cirka 400 sittplatser under tak, det finns handikapplatser. Läktaren har sekretariat med musikanläggning och styrning till resultattavla av LED-skärms-typ, pressrum/kommentatorrum och pressplatser med el och möjligheter till internetuppkoppling dock ej bord. Finns även en kameraplattform som är mindre än Svenska Fotbollförbundets nuvarande Division 1 krav. Fyra omklädningsrum med anslutande två förråd, domarrum, sjukrum, kiosk och handikappanpassade toaletter. Under främre delen av läktaren med snedtak finns även kallförråd som främst används som vinterförvaring för hoppmattor, fyra gallerburar har även installerats för föreningarnas förvaringsbehov.

Byggnaden uppfördes av Sigtuna kommun och färdigställdes 2005 med en byggtid om cirka två år. Byggarean är cirka 700 kvadratmeter och den invändiga ytan cirka 500 kvadratmeter. Kostnaden för enbart byggnaden har inte kunnat redovisats. För hela huvudarenan uppgick kostnaden till cirka 55 miljoner kronor.

Uppräkning med entreprenadindex till nivå 2025 skulle innebära en uppskattad kostnad för huvudarenan om cirka 124 miljoner kronor.

Fristående servicebyggnad med separat läktare

Ytorna i anslutning till friidrottsarenan samt fotbollsplaner är begränsade, vilket innebär att en byggnad med integrerad läktare och servicefunktioner eventuellt kan bli svår att realisera på lämplig plats. Alternativet kan då bli en fristående servicebyggnad med separat väderskyddad läktare.

Mot bakgrund av att den modulbyggnad som uppförts av IFK Stocksund inte är tillgänglighetsanpassad samt saknar bygglov utgår följande exempel ifrån en servicebyggnad som samnyttjas av utomhusidrotterna i huvudsak friidrott och fotboll men även uppfyller driftpersonalens behov av personalutrymmen samt idrottsutövares och besökares behov av faciliteter.

En funktionsanalys för tänkt servicebyggnad skulle omfatta fyra till sex omklädningsrum samt eventuella behov av ett till två fasta omklädningsrum. Enklare cafeteria med sittplatser, en samlingslokal för föreningsmöten, förmöten, tävlingskansli med mera samt utrymme för föreningskanslier. Sex till tio enkla mindre förråd, sjukvårdsrum enligt gällande tävlingsbestämmelser samt allmän toalett (RWC). Driftutrymmen med kontor för personal och garage för bland annat klippare och kompakttraktor.

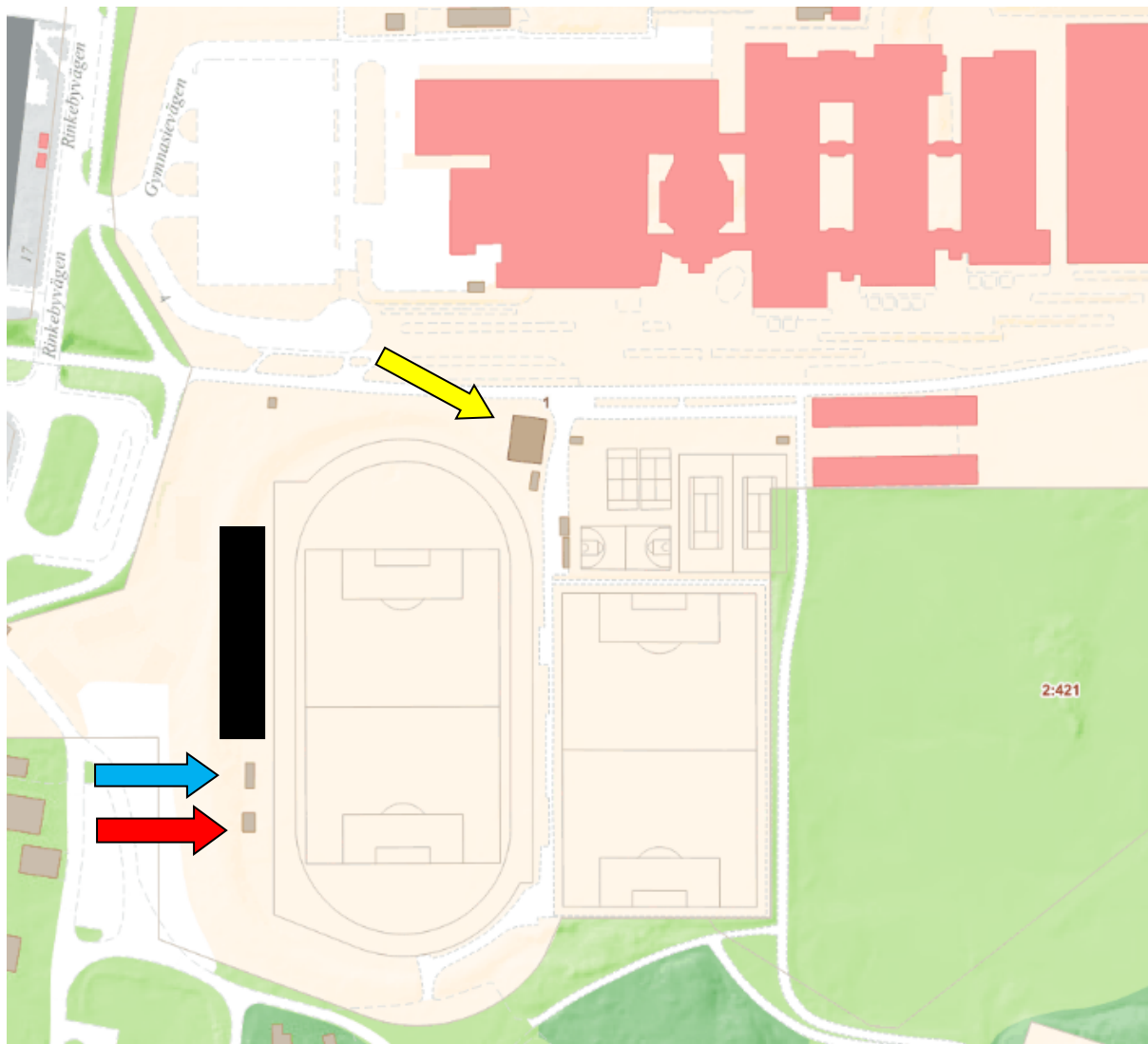
Den tänkta byggnaden skulle vara i ett plan och omfatta en invändig yta om cirka 650 kvm till en uppskattad investeringskostnad om drygt 25 miljoner kronor.

Det mest närliggande exemplet är den snart färdigställda servicebyggnaden på Enebybergs idrottsplats som omfattar cirka 495 kvadratmeter till en kostnad av 20 miljoner kronor exklusive värmeåtervinning till ishallen

En fristående väderskyddad läktare med 500 sittplatser enligt exempelfoto nedan kostar cirka 2,4 miljoner kronor. Tillkommer kostnader för frakt och montering samt eventuella behov av markarbeten.

Områdesplan för idrottsplatsen

Gul pil: befintlig servicebyggnad i IFK Stocksunds regi

Blå pil: cafévagn

Röd pil: måltorn och sekretariat samt driftgarage

Svart: mobil läktare